

az önkéntes tűzoltó egyesületekről

Az Országgyűlés elismerve az önkéntes tűzoltó mozgalom másfél évszázados áldozatkész munkáját; a közbiztonság szilárdítása, az emberek életének, testi épségének, anyagi javainak, a nemzetgazdaság és a természeti környezet értékeinek hatékonyabb megóvása érdekében szükségesnek tartja a tűz elleni védekezést önként vállalók tevékenységének erősítését, és ezért a tűzoltó egyesületek működési feltételeinek szélesítése érdekében a következő törvényt alkotja:

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS ÉS ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK

1. §

A törvény hatálya kiterjed

- a) A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Ttv.) 1. §-ában meghatározott személyekre, területekre és mentességekre;
- b) Az önkéntes tűzoltó egyesületek és az önkéntes tűzoltók tűz elleni védekezéssel, műszaki mentéssel (a továbbiakban együtt: tűzoltó szakmai feladat) kapcsolatos tevékenységére.

2. §

- (1) Az önkéntes tűzoltó egyesületnek a tűzoltó szakmai feladatát a jogszabályokban, szabványokban és a hatósági előírásokban meghatározottak szerint kell teljesítenie.
- (2) Az önkéntes tűzoltó egyesület tűzoltó szakmai feladatát - a Ttv-ben meghatározott kivételekkel - térítésmentesen végzi.

(3) Az önkéntes tűzoltó egyesület tűzoltó szakmai feladata ellátása során együttműködik a hivatásos, az önkéntes és a létesítményi tűzoltósággal (a továbbiakkal együtt: tűzoltóság), valamint a hivatásos katasztrófavédelmi szervekkel.

3.§

(1) Az önkéntes tűzoltó egyesület a Ttv. 3. §-ában felsorolt alkotmányos jogok korlátozásával kapcsolatos intézkedéseket csak végszükség esetén teheti meg.

(2) Az önkéntes tűzoltó egyesület tűzoltással, műszaki mentéssel kapcsolatos beavatkozást irányító tagjának jogosítványait külön jogszabály határozza meg.

4. §

Az önkéntes tűzoltó egyesület tagja tűzoltó szakmai feladata ellátása során közfeladatot ellátó személynek minősül.

5. §

E törvény alkalmazásában

a) *Önkéntes tűzoltó egyesület*: az egyesülési jogról szóló törvény alapján létrejött társadalmi szervezet, amely alapszabályában vállalja a tűzoltó szakmai feladatok ellátását.

b) *Önkéntes tűzoltó*: az önkéntes tűzoltóság, a létesítményi tűzoltóság és az önkéntes tűzoltó egyesület azon tagja, aki a tűzoltó szakmai feladatát önként vállalja és térítésmentesen (ellenszolgáltatás nélkül) látja el.

c) *Tűzoltó szakmai feladat*: a Ttv. 4. §-a e) pontjában meghatározott tűzoltási feladat, g) pontjában meghatározott műszaki mentés; valamint a tüzek keletkezésének megelőzése érdekében végzett tájékoztató, felvilágosító tevékenység, a tűzvizsgálati tevékenység segítése, továbbá az ezekkel összefüggő szakmai oktatásban és képzésben való részvétel.

II. Fejezet

AZ ÖNKÉNTES TŰZOLTÓ EGYESÜLET

Az önkéntes tűzoltó egyesület tűzoltó szakmai feladatai

6. §

(1) Az önkéntes tűzoltó egyesület parancsnokát a működési terület szerint illetékes hivatásos önkormányzati tűzoltóparancsnok véleményének kikérése mellett az egyesület közgyűlése bízza meg.

(2) Az önkéntes tűzoltó egyesület tűzoltó szakmai feladatát elsősorban a székhelye szerinti település közigazgatási területén végzi. Más település önkormányzatával történt megállapodás alapján az önkéntes tűzoltó egyesület a székhely szerinti település közigazgatási területén kívül is elláthat tűzoltó szakmai feladatot. A megállapodás feltételeit a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter rendeletben határozza meg.

7. §

(1) Az önkéntes tűzoltó egyesület tűzoltó szakmai feladata során a tűz megelőzési tevékenysége keretében tájékoztatja a lakosságot az időszerű tűzvédelmi feladatokról.

(2) Az önkéntes tűzoltó egyesület kérelemre segítséget nyújt a székhelye szerinti települési önkormányzat tűzvédelmi feladatainak ellátásához.

(3) Az önkéntes tűzoltó egyesület a székhelye szerinti települési önkormányzat felkérésére segítséget nyújt az önkormányzati intézmények tűzvédelmi feladatainak ellátásához.

Az önkéntes tűzoltó egyesület működése

8. §

Az önkéntes tűzoltó egyesület tűzoltó szakmai feladata ellátása során együttműködik a rendvédelmi szervekkel és megállapodás alapján segítséget nyújt a tűzvédelmi feladataik ellátásához.

9. §

Az önkéntes tűzoltó egyesület tűzoltó szakmai feladatainak ellátása érdekében vállalt szolgálati rendjét, értesíthetőségét, szakmai igénybevehetőségének körét egyeztetni az elsődleges működési körzet szerinti hivatásos vagy önkéntes tűzoltósággal.

III. Fejezet

AZ ÖNKÉNTES TŰZOLTÓKRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

Az önkéntes tűzoltók tevékenysége

10. §

(1) Az önkéntes tűzoltó a tűzoltó szakmai feladatát a tűzoltóság szervezetében, illetőleg az önkéntes tűzoltó egyesület tagjaként végezheti.

(2) Önkéntes tűzoltó szakmai feladat ellátását csak olyan nagykorú személy végezhet, aki a külön jogszabályokban meghatározott egészségügyi feltételeknek megfelelően alkalmas a tűzoltó szakmai feladat ellátására.

(3) Az önkéntes tűzoltói beosztások ellátására csak a jogszabályban meghatározott szakmai képesítési feltételekkel rendelkező személy alkalmazható.

11. §

(1) Az önkéntes tűzoltót tűzoltó szakmai feladatáért díjazás nem illeti meg. Nem minősül díjazásnak a kiesett jövedelméért járó térítés, illetőleg a tűzoltó szakmai feladata teljesítése során keletkezett kárának megtérítése.

(2) Az önkéntes tűzoltót tűzoltó szakmai feladatai ellátásáért a Ttv. 37-40. §-aiban meghatározott jogosultságok és juttatások illetik meg.

12. §

(1) A tűzoltó szakmai feladatok vállalását írásba kell foglalni, azt az önkéntes tűzoltónak és az önkéntes tűzoltó egyesület parancsnokának kell aláírnia.

(2) Az önkéntes tűzoltó szakmai feladatok vállalása meghatározott időre szól, felmondása nem köthető határidőhöz és csak írásban történhet. Az önkéntes tűzoltó egyesületnek a felmondást tudomásul kell vennie.

IV. Fejezet

AZ ÖNKÉNTES TŰZOLTÓ EGYESÜLET SZAKMAI FELÜGYELETE

13.§

(1) Az önkéntes tűzoltó egyesület tűzoltó szakmai feladatainak ellátása felett a szakmai felügyeletet az elsődleges működési körzet szerinti hivatásos vagy önkéntes tűzoltóság látja el.

(2) Az önkéntes tűzoltó egyesület tűzoltó szakmai tevékenységének irányítását a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter gyakorolja.

14.§

A hivatásos önkormányzati tűzoltóság a szakmai felügyelet keretében:

- a) ellenőrzi az önkéntes tűzoltó egyesület tűzoltó szakmai feladatainak ellátását;
- b) szakmai továbbképzést, gyakorlatot szervez az önkéntes tűzoltó egyesület, illetőleg az önkéntes tűzoltók részére;
- c) értesíti a szakmai felügyelete alá tartozó önkéntes tűzoltó egyesületet az annak tevékenységi területén keletkezett tüzesetről, műszaki mentésről, katasztrófákról;
- d) a c) pontban meghatározott értesítés kivételes esetben vagy megállapodás alapján a székhely település területén kívülre is történhet.

15.§

A hivatásos katasztrófavédelem országos és területi szervei az önkéntes tűzoltó egyesület tűzoltó szakmai feladatainak ellátására - a tűz megelőzési tevékenység kivételével - közvetlen utasítást adhatnak.

V. Fejezet

AZ ÖNKÉNTES TŰZOLTÓ EGYESÜLETEK MŰKÖDÉSI ÉS FEJLESZTÉSI FELTÉTELRENDSZERE

16. §

(1) Az önkéntes tűzoltó egyesület tűzoltó szakmai feladatainak ellátásához szükséges működési és fenntartási költségeire a központi költségvetés a Magyar Tűzoltó Szövetség és a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter javaslata alapján támogatást nyújt.

(2) A létesítés, a fejlesztés és felújítás költségeihez az önkéntes tűzoltó egyesület pályázatot nyújthat be a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter által vezetett minisztériumhoz.

(3) A pályázat a fejlesztési költség meghatározott részére irányulhat. A pályázati feltételeket a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter évente rendeletben határozza meg.

17. §

Az önkéntes tűzoltó egyesületek parancsnokai a Ttv. 41.§-ának (7) bekezdésében meghatározottak szerint vehetnek részt a számukra rendeletben előírt tűzoltó szakmai képesítés megszerzésében.

VI. Fejezet

VEGYES ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

18. §

Ez a törvény a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba.

19. §

(1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben határozza meg: az önkéntes tűzoltó egyesületek tűzoltó szakmai feladataira, működési feltételeire, ellátására és felügyeletére vonatkozó részletes szabályokat.

(2) Felhatalmazást kap a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter, hogy rendeletben szabályozza az önkéntes tűzoltó egyesületek tevékenységi területét, a működési és fejlesztési támogatások rendjét, valamint a székhely szerinti településen kívül végzett tűzoltó szakmai tevékenységre irányuló megállapodás szakmai feltételeit.

INDOKOLÁS

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény hatályba lépését követő évtizedben a tűzoltósághoz érkezett segélykérések száma megduplázódott és napjainkra megközelíti az évi hetvenezretet.

A nagyarányú növekedés nemcsak mennyiségében, hanem minőségében is alapvető változásokat jelentett, mert mind a tüzesetek, mind a műszaki mentések között egyre gyakrabban fordulnak elő olyan jelzések, amelyeknél reálisan számítani lehetett a katasztrófák veszélyének közvetlen kialakulására.

A tűzvédelmi törvény hatályba lépése óta eltelt évtizedben a hivatásos önkormányzati tűzoltóságok számában nem történt változás, így ma is 117 településen működik a szervezet, ebből 95 helyen látnak el készenléti szolgálatot. A köztestületként működő önkéntes tűzoltóságok 63 településen rendelkeznek működési területtel. A több mint 600 tűzoltó egyesület több, mint fele alkalmas arra, hogy tüzesetnél, káresetnél a lehetőségei (felszerelés, riaszthatóság, létszám) függvényében közreműködjenek a segítségnyújtásban.

Összegzésként: az ország közel 3200 településén 160 készenléti szolgálatot ellátó tűzoltóság látja el a tűzoltási, műszaki mentési feladatokat.

Hazánkban a szervezetszerű tűz elleni védekezés másfél évszázados múltra tekint vissza. A nagyobb településeken a kiegyezést követően jöttek létre az első önkéntes tűzoltóságok. Ezeket az egyesületeket helyi kezdeményezésre alakították, tagjaik önként látták el feladataikat, létesítési és működés költségeiket, pedig közadakozásból biztosították. A századfordulóra jöttek létre a hivatásos önkormányzati tűzoltóságok, ugyanakkor szinte valamennyi község és város rendelkezett önkéntes tűzoltó egyesülettel. A gyárakban, nagyobb üzemekben magántűzoltóságok gondoskodtak a tűzvédelemről. Ez a szervezeti forma a II. világháború végéig létezett.

Ezt követően átalakult a hazai tűzoltómozgalom.

Az önkéntesség helyett az államilag szervezett, centrális irányítás alatt működő hivatásos települési és üzemi tűzoltóságok látták el a tűzoltási, tűzmelegelőzési és egyéb kárelhárítási

feladatokat. Az önkéntes tűzoltóságok a hatvanas évek elejétől kezdtek ismét tevékenykedni, elsősorban a községekben, nagyközségekben végezték a tűzoltói tevékenységet.

A rendszerváltást megelőző években a tűzvédelem társadalmi szervezettsége jelentős volt, hiszen közel 1500 önkéntes tűzoltóság működött, több, mint ötvenezer tűzoltóval. Az állami és szövetkezeti vállalatoknál 1400 helyen létesült vállalati tűzoltóság, ahol a tagok többsége önként vállalta a tűzoltói szolgálatot. A vállalati tűzoltók ugyancsak mintegy ötvenezer fővel vettek részt a tűzvédelemben. A társadalmi szerveződés bázisához tartozott a harmincezret meghaladó ifjúsági és úttörő tűzoltó, akik az önkéntes, illetve a vállalati tűzoltóságokhoz kapcsolódtak.

A rendszerváltást követően létrejövő magántulajdonosi gazdaságok nem fordítottak kellő figyelmet a tűzvédelem megszervezésére és csak évek elteltével látták szükségességét annak, hogy a veszélyes üzemekben teljesítsék a jogszabályi előírásokban meghatározott tűzoltóság szervezésre vonatkozó kötelezettségeiket. A tanácsok helyébe lépő önkormányzatok biztosították a tűzoltó egyesületek törvényben megfogalmazott önállóságát, ugyanakkor nehéz anyagi helyzetük miatt sok helyen nem tudtak érdemben hozzájárulni a működési feltételek biztosításához.

A társadalmi és gazdasági átalakulás nem kívánt következménye, hogy az önkéntes tűzoltó mozgalom jelentős mértékben elsorvadt, és csak azokon a településeken élt tovább, ahol hagyományai erősek voltak, az önkormányzatok felismerték a helyi tűzvédelem nélkülözhetetlenségét és anyagilag is támogatták az egyesületeket.

A tűzvédelmi törvény hatályba lépésének időpontjában az országban kb. 1000 önkéntes tűzoltóság működött, a tűzoltói létszám meghaladta a húszezret. A több alkalommal végzett országos felmérés tapasztalatai szerint az önkéntes tűzoltóságok jelentős részének formális volt a léte, mert anyagi feltételek hiányában alkalmatlanoknak bizonyultak a tűzoltási és műszaki mentési feladatok ellátására. Ebből indult ki a törvényalkotó, amikor a tűzvédelem társadalmi bázisát a működőképesség alapján kettéválasztotta. A tűzoltásra, műszaki mentésre megfelelő szakmai felkészültséggel és technikai háttérrel rendelkező egyesületeknek, amelyek vállalták a folyamatos készenléti szolgálat biztosítását lehetőséget adott arra, hogy a települési önkormányzattal köztestületet alkotva, önálló szervezetként hozzák létre az új típusú önkéntes tűzoltóságot. Ezek számára a tűzvédelmi törvény alapján a belügyminiszter működési területet jelölhetett ki és tevékenységükért a központi költségvetés az átvállalt feladattal arányos működési támogatást nyújt. Fejlesztésüket illetően, pedig eszközeik bővítésére, felszereléseik gyarapítására központi pénzalapokat pályázhattak meg. A

törvény lehetővé tette, hogy azok az önkéntes szerveződések, amelyek tűzoltósági feladatok önálló ellátására nem rendelkeztek megfelelő feltételekkel, a továbbiakban tűzoltó egyesületeként működjenek és az alapszabályukban foglaltak szerint végezzenek tűzvédelmi tevékenységet.

A törvény erejénél fogva végrehajtott "profil-tisztítás" vegyes érzelmeket váltott ki. Egyfelől lehetőséget adott arra, hogy a megfelelő feltételekkel rendelkező önkéntes tűzoltóságok professzionális szervezetté váljanak, másfelől viszont a gyengébb ellátottságúak elől elzárta a fejlődés lehetőségét. Ezt a helyzetet sokan sérelmesnek találták és az elmúlt évtizedben folyamatosan kezdeményezték ennek a felülvizsgálatát, az egységes szemlélet visszaállítását és azonos feltételek biztosítását. Az ország anyagi lehetőségei alapjaiban meghatározzák, hogy tűz elleni védekezésre milyen mértékben biztosíthatók központi források, és azok felhasználása milyen feltételek mellett történhet meg, ezért az igények jogosságát elismerve, azon teljesítését csak ésszerű keretek között lehet teljesíteni.

A magyarországi önkéntes tűzoltó mozgalom sorsát napjaikban is alapvetően meghatározza az a több mint négy évtized, amely alapelveként rögzítette, hogy a tűzvédelem állami kötelezettség.

A törvényjavaslat abból indul ki, hogy az említett négy évtizedet nem lehet meg nem történné tenni és az annak során kialakult tűzoltósági feladat- elosztást, a létrejött díszlokációt (a tűzoltóságok földrajzi elhelyezkedését) a jövőre vonatkozó elképzeléseknél figyelembe kell venni. Ugyanakkor lehetőséget kell adni arra, hogy az önkéntes szerveződés a tűz elleni védekezés területén is messzemenő jogi támogatást kapjon.

Az ország tűzvédelmi helyzetében és katasztrófa veszélyeztettségében végbemenő folyamatok ráirányították a figyelmet arra, hogy a tűzoltóság gyors beavatkozása csak akkor biztosítható a kisebb településeken is, ha a jelenleginél több tűzoltóság működik. Arra nincs mód, és nem is lehet kellő alappal számolni, hogy a hivatásos tűzoltóságok köre bővüljön. Hasonlóan gondot jelent, hogy a tűzoltó egyesületeknél valamennyiük részére központi forrásból valósuljanak meg azok a feltételek, amelyek az önkéntes tűzoltósággá történő átalakulást szolgálják. Így a beavatkozó szervezések számának növelésére csak olyan lehetőség áll fenn, hogy a tűzoltási, műszaki mentési feladatokat vállaló, megfelelő személyi felkészültséggel rendelkező tűzoltó egyesületeket - önálló működési terület biztosítása nélkül - elsődleges beavatkozóként vegyék figyelembe, fenntartva azonban a működési területért felelőshivatásos, vagy önkéntes tűzoltóság beavatkozási kötelezettségét is.

A törvényjavaslat lehetőséget kíván adni a tűzoltó egyesületek számára, hogy jelenlegi feltételeik mellett is aktívan bekapcsolódjanak a tűzoltási és műszaki mentési, illetőleg a katasztrófa-elhárítási tevékenységbe. Az egyesületi önállóság messzemenő figyelembevételével ad módot arra, hogy ezeket a feladatokat az egyesületek alapszabályaikban önként vállalják. Ugyanakkor természetes, hogy azok az egyesületek, amelyek tűzoltási tevékenységet kívánnak folytatni, ezt csak a tűzoltásra, műszaki mentésre, katasztrófa-elhárításra, vonatkozó szakmai szabályok maradéktalan betartásával végezhesék. Ezek a tevékenységek ugyanis közvetlenül kihatnak az életre, testi épségre akár a mentendők, akár a mentést végzők esetében, ezért akik ilyen feladatra vállalkoznak, azok a veszélyt csak akkor tudják hatékonyan elhárítani, ha munkájukat megfelelő szakmai ismeretek birtokában végzik.

A törvényjavaslat biztosítja, hogy a tűzoltó egyesületek pályázhassanak a fejlesztésükhöz szükséges központi támogatásra, tagjaik szakmai képzésére. Vállalniuk kell azonban, hogy ezirányú tevékenységük felett a hivatásos önkormányzati tűzoltóság szakmai felügyelete érvényesül.

A törvényjavaslat megszünteti az önkéntes tűzoltók közötti indokolatlan különbségtételt, ugyanakkor egyértelműen szabályozza, hogy csak az minősül önkéntes tűzoltónak, aki ezirányú tevékenységét ellenszolgáltatás nélkül végzi.

A törvényjavaslat erősíteni szándékozik a Magyar Tűzoltó Szövetség és szervezetei munkáját a hazai tűzvédelem társadalmi bázisának összefogásában. Erre figyelemmel határozza meg a véleménynyilvánítási lehetőségét a tűzoltósági feladatok vállalásánál, a pályázati feltételek kiírásánál, és a pályázatok elbírálásánál, illetőleg az önkéntes tűzoltók nyilvántartásánál.

A törvényjavaslat általános célja, hogy hatékonyabb részvételi lehetőséget adjon azok számára a tűz elleni védekezésben való részvételre, akik ezt a feladatot önként vállalják, a lehetőséghez mérten anyagi támogatást kíván nyújtani az ezen a területen működő társadalmi szervezetek részére, és hozzájárul az önkéntes tűzoltó mozgalom hagyományainak erősítéséhez.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1- 4. §-okhoz

A törvényjavaslat alapvetően követi a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény (a továbbiakban Ttv.) szabályozási elveit, fogalomrendszerét és szerkezeti felépítését. Miután az önkéntes tűzoltó egyesületekre vonatkozó szabályozás törvényi szintű megfogalmazására két lehetőség kínálkozott, az egyik, hogy a Ttv. rendelkezéseibe épüljenek be az új szabályok, a másik, hogy önálló törvény készüljön. Az első megoldás bonyolult és áttételes szabályozáshoz vezetett volna, amely szükségszerűen jogalkalmazási gondokkal járna együtt. Ezért a második megoldást kellett választani, azzal, hogy a két törvény között szoros egység legyen hiszen az önkéntes tűzoltó egyesületek céljukban, feladataikban a tűzoltóságokhoz hasonló esetenként azonos tevékenységeket látnak el.

Ezek alapján utalással határozza meg a törvényjavaslat a törvény hatályát, valamint az önkéntes tűzoltó egyesületek tevékenységének szabályozási rendjét.

Szükséges meghatározni, hogy az egyesületi önállóság érvényesülése mellett a tűzoltó szakmai feladatoknál a vonatkozó jogszabályokat, szabványokat, hatósági előírásokat meg kell tartani, továbbá a tevékenység végzésénél a tűzoltóságokkal együtt kell működni az egyesületnek. A tűzoltóságokhoz hasonlóan a tűzoltó egyesületek is térítés mentesen végzik szakmai feladataikat.

A törvényjavaslat egyértelműen meghatározza azokat a különbségeket, amelyet a tűzoltóság tagjainak és a tűzoltó egyesület tagjainak szakmai feladatai ellátásában jelentkeznek. Így kimondja az alkotmányos jogok korlátozásának a végszükség esetéhez kötését, valamint a tűzoltás-vezetői jogosítványok helyetti irányító jogosítványok meghatározását.

Az azonos feladatkör miatt a tűzoltó egyesület tagja számára is a közfeladatot ellátó személynek minősítést mondja ki a törvényjavaslat.

5. §-hoz

Az értelmező rendelkezések körében a törvényjavaslat az önkéntes tűzoltó egyesület fogalmánál az egyesületi önállóságot és az önként vállalt feladatokat azonos értékűnek tekinti. Az önkéntes tűzoltó fogalma kizárja, hogy a jövőben azok is önkéntes tűzoltónak minősüljenek akik önkéntes, vagy létesítményi tűzoltóság keretében a tűzoltói feladataikat ellenszolgáltatásért végzik. A tűzoltó szakmai feladatok körét a törvény Ttv. rendelkezéseire figyelemmel határozza meg,

6. §-hoz

Az önkéntes tűzoltó egyesület parancsnokát az egyesülési jogról szóló törvény és a szakmai szempontok érvényesítésének lehetőségével fogalmazza meg a törvényjavaslat. A megbízást az egyesület közgyűlésének hatáskörébe utalja, ugyanakkor szükségessé teszi az illetékes hivatásos önkormányzati tűzoltó-parancsnok véleményének kikérését is.

Miután az önkéntes tűzoltó egyesület önálló működési területtel nem rendelkezik, így szükség van arra, hogy a törvényjavaslat meghatározza, hogy a tűzoltó szakmai feladatait elsősorban a székhelye szerinti település közigazgatási területén végzi, ugyanakkor biztosítja annak lehetőségét is, hogy más település önkormányzatával történt megállapodás alapján e területen kívül is végezhesen tűzoltó szakmai feladatokat.

7. §-hoz

Az önkéntes tűzoltó egyesület tűzoltó szakmai feladatainak meghatározása során a törvényjavaslat három csoportba sorolja az egyes tevékenységeket. Amíg a tűzoltó szakmai feladatok körét az értelmező rendelkezések egyértelműen meghatározzák, addig a további tűzoltói tevékenységek a lakosság tájékoztatására és felvilágosítására, a székhely szerinti települési önkormányzat tűzvédelmi feladatainak, illetőleg az önkormányzati intézmények tűzvédelmi tevékenységének segítésére.

8-9. §-okhoz

Annak érdekében, hogy az önkéntes tűzoltó egyesület beilleszkedjék abba a szervezeti rendbe, amelyben a rendvédelmi szervek illetőleg a tűzoltóságok és a karitatív társadalmi szervezetek a

tűzoltással a műszaki mentéssel, a katasztrófa-elhárítással kapcsolatos tevékenységüket végzik, a törvényjavaslat meghatározza az önkéntes tűzoltó egyesületek együttműködési kötelezettségét a rendvédelmi szervekkel, valamint igénybevehetőségének és értesíthetőségének lehetőségét az elsődleges működési körzet szerinti hivatásos, vagy önkéntes tűzoltósággal.

10-12. §-okhoz

A törvényjavaslat szabályozni kívánja az önkéntes tűzoltók tevékenységére vonatkozó feltételeket, követelményeket, jogosultságokat és kötelezettségeket. Abból indul ki, hogy önkéntes tűzoltó szakmai tevékenységet a tűzoltóság szervezetében, vagy az önkéntes tűzoltó egyesület tagjaként lehet végezni. Alapvető fontosságú ha a szervezethez tartozás, mert az biztosítja, hogy az önként vállalt tevékenység során a szakmai elvárásokat és követelményeket az önkéntes tűzoltó a vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően teljesítse.

A törvényjavaslat az önkéntes tűzoltói szaktevékenységhez megkívánja a nagykorúságot, továbbá a személy biztonsága érdekében az egészségügyi alkalmasságot és azt is hogy a végezni kívánt tűzoltó szakmai tevékenységhez a jogszabályban meghatározott szakmai képesítési feltételekkel is rendelkezzenek.

A törvényjavaslat egyértelműen kimondja, hogy az önkéntes tűzoltót a tűzoltó szakmai feladataért nem illeti meg díjazás. Ez nem jelenti azt, hogy amennyiben az önkéntes tűzoltó, az egyesülettel erre külön szerződésben megállapodott, akkor az általa végzett tűzvédelmi szolgáltatásokért, vagy más - nem tűzoltói - munkáért díjazást kapjon. A törvényjavaslat rendelkezik arról is, hogy a tűzoltót nem érheti hátrány ha a tűzoltói feladatainak ellátása miatt jövedelme esik ki, vagy ennek során valamilyen anyagi kár éri. Ez esetben az igénybevevőtől joggal számíthat térítésre illetőleg kártalanításra. A törvényjavaslat biztosítja az önkéntes tűzoltó számára azokat a jogokat és juttatásokat, amelyeket a Ttv. az önkéntes és a létesítményi tűzoltóságok tagjai számára meghatároz.

A törvényjavaslat meghatározza, hogy az egyesületi tag a tűzoltói szakmai feladatok ellátását önként és írásban vállalja, és ezt a vállalást írásban bármikor felmondhatja.

13-15. §-okhoz

Az önkéntes tűzoltó egyesület szakmai felügyeletét azért kell törvényi szinten szabályozni, mert alkotmányos kérdés, hogy az egyesülési jog alapvető garanciáit a szakmai felügyelet nem sértheti. Ugyanakkor a biztonságos működés nélkülözhetetlenné teszi, hogy a szakmai felkészültség megszerzése és a beavatkozások során az egyesület tagjai megtartsák a tűzoltással, a műszaki mentéssel a katasztrófa-elhárítással kapcsolatos követelményeket szabályozó szakmai normákat. A szakmai felügyeleti jog gyakorlását csak hatósági jogosítványokkal rendelkező közigazgatási szervezet hatáskörébe célszerű utalni, ezért telepíti ezt a törvényjavaslat az elsődleges működési körzet szerinti hivatásos, vagy önkéntes tűzoltósághoz.

A szakmai felügyelet keretét a törvény tételesen felsorolja, ezért azon túlmenő más jogosítványok a felügyeleti jogra hivatkozással nem gyakorolhatók. A szakmai felügyelet körébe tartozik a szakmai feladatok ellátásának ellenőrzése, a továbbképzések és gyakorlatok szervezése, valamint a tüzesetekhez, műszaki mentésekhez és a katasztrófák felszámolásához történő értesítés.

Természetesen a szakmai felügyelet nem veheti át és nem korlátozhatja az egyesülési jogról szóló törvényben meghatározott szakmai felügyeletet. Az önkéntes tűzoltó egyesület tűzoltó szakmai feladataira tekintettel a közvetlen utasítás adás esetében a tűzoltóságokhoz hasonló kötelezettségekkel rendelkezik, azért hogy bevethetősége gyorsan és szakszerűen történjen. Ennek megfelelően a Ttv-ben meghatározott közvetlen utasítási jogot a tűzoltó egyesületekre is kiterjeszti a törvényjavaslat a tűzoltási, a műszaki mentési és a katasztrófa-elhárítási tevékenységek végzését illetően.

16-17. §-okhoz

Fontos feladat, hogy az önkéntes tűzoltó egyesületek tűzoltó szakmai feladatainak ellátásához a működési és a fenntartási, valamint a létesítési, a fejlesztési és a felújítási költségek tekintetében központi források is rendelkezésre álljanak. Ebből kiindulva a törvényjavaslat meghatározza, hogy a működési és a fenntartási költségekhez a központi költségvetés a Magyar Tűzoltó Szövetség és a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter javaslata alapján a központi költségvetés az önkéntes tűzoltó egyesületeknek támogatást nyújt.

A létesítéshez, a fejlesztéshez és a felújításokhoz szükséges költségek vagy azok egy részének biztosítására - hasonlóan a hivatásos és önkéntes tűzoltóságokhoz - a tűzoltó egyesületek is

pályázatot nyújthatnak be a katasztrófa elleni védekezésért felelős miniszter által évente kiadott rendeletben foglaltak szerint.

A törvényjavaslat az önkéntes tűzoltó egyesületek parancsnokainak lehetőséget kíván adni arra, hogy a tűzoltó szakmai képzés megszerzéséhez ugyanazokat a kedvezményeket és juttatásokat kapják meg a központi forrásokból, mint az önkéntes tűzoltóságok tisztségviselői.

18-19. §-okhoz

A vegyes és a záró rendelkezések tartalmazzák azokat a felhatalmazásokat, amelyeket a Kormány, illetőleg katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter a végrehajtási rendeletek kereteire vonatkozóan kap, és meghatározzák, hogy a törvény a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba.

Az Országgyűlés
Önkormányzati és területfejlesztési
bizottsága

Bizottsági önálló indítvány

**Dr. Szili Katalin asszonynak,
az Országgyűlés elnökének**

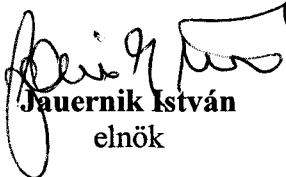
Helyben

Tisztelt Elnök Asszony!

Az Országgyűlés Önkormányzati és területfejlesztési bizottsága - a Hárszabály 85. § (2) bekezdése és 103.§ (2) bekezdése alapján – mellékelten benyújtja **az önkéntes tűzoltó egyesületekről** szóló törvényjavaslatot.

A törvényjavaslat társadalmi-gazdasági és szakmai körülményeit bemutató indokolását mellékelten csatoljuk.

Budapest, 2008. február 20.

Jauernik István
elnök